

Beste natuurvrienden,

met NVO bezoeken we, over drie kalenderjaren gespreid, ongeveer 60 verschillende locaties. Helaas zijn daar

nog wel wat bestemmingen bij die net iets te ver liggen, lees: op meer dan 30 minuten rijden. Daarom zijn suggesties ivm interessante stukken natuur dicht bij de deur steeds welkom. Na een tip (waarvoor dank) van een collega-natuurenthousiasteling wandelden **21 NVO-ers** (15 AM en 7 PM) op **zondag 28 augustus** een eerste keer door de **duinen van Ter Yde** en door het **Hannecartbos**. En ja hoor, je vindt er een hele mooie combinatie van een brede duinengrodel en een bos met daartussenin drogere en nattere graslanden. Toplocatie! De toch wel bijzondere soorten die we te zien kregen zijn daar ook het bewijs van. Trouwens, er zaten 9 nieuwe (voor NVO) bij en dat gebeurt echt niet zoveel meer.

We begonnen de wandeling met de duinen van Ter Yde, een stevige blok natuur want de duinen zijn hier nog ongeveer 650 meter breed.

Daardoor kunnen meer specifieke duinsoorten een gezonde populatie opbouwen en in stand houden. Opvallend was ook het bijna volledig ontbreken van de bij ons sterk woekerende uitheemse soorten zoals Rimpelroos en Boksdooorn. Of dat historisch te verklaren is of het resultaat van heel gerichte beheerswerken weten we niet. (op te zoeken vòòr een volgend bezoek dus)

Na het "heuvelachtige" en zanderige pad van de duinen werd het wat minder inspanning en meer ontspanning in het Hannecartbos. Dit bos werd een goeie honderd jaar geleden aangeplant en daarbij was diversiteit zeker niet de topprioriteit, de bedoeling was om er een jachtgebied van te maken. Maar op het einde van vorige eeuw werd het gebied opgekocht door de overheid en door het Agentschap Natuur en bos opnieuw ingericht. Er werd weer

plaats gemaakt voor struiken, oude duintjes en grasvelden tussen het bos door. Grazers helpen voorkomen dat het gebied weer verbost. Het mooiste stuk van de wandeling in het Hannecartbos, met de meeste afwisseling dus, wordt helaas een groot stuk van het jaar afgesloten (van half maart tot half juli) om de broedvogels de nodige rust te gunnen.

Helaas geen gastvrij terras in de nabijheid waar we even konden nabespreken. Ook de oplossing op een goeie 2

km, De Peerdevisscher, is voor verbetering vatbaar want het was er superdruk. Maar de picon was er wel zeer lekker dus dat viel dan weer mee 😊. ("Elk nadeel hep z'n voordeel", zoals Johan placht te zeggen)

Metten is weten... en daarbij tellen we elk kalenderjaar opnieuw de soorten die we te zien krijgen en met zekerheid kunnen benoemen. Na dertien activiteiten in **2022** vinkten we reeds **523 verschillende soorten** af. Sedert de NVO-start begin 2017 zijn dat al **1128 verschillende soorten** geworden. Een nieuwe mijlpaal werd bereikt want daarvan werden tot nu zo'n **1002 verschillende soorten** met foto en wat uitleg in de verslagjes besproken. Je kunt alles nog eens bekijken en nalezen in samenvattende excel-bestanden via deze link : <https://nvosite.com/bestanden/> . Je kunt er ook alle vorige verslagjes vinden : <https://nvosite.com/archief/>

Natuurwaarnemingen zijn soms vluchtig en vervagen helaas weer snel. Gelukkig zorgen onze hoffotografen heel vaak voor mooie foto's (tijdens de wandeling gemaakt zeg, dat is straf) en zo vind je op het einde van het verslag opnieuw 10 extra foto-pagina's (bedankt Natacha, Marina, Dirk, Alain en Willy). Een welgemeend dankjewel ook voor de notulen die Marlies zo mooi heeft bijgehouden, ze kwamen goed van pas.

Rozen herkennen is niet altijd eenvoudig want er bestaan veel wilde soorten en nog veel meer tuinsoorten. Maar de **Duinroos** laat zich al van ver determineren. Zeker laat in de zomer wanneer de zwarte rozenbottels verschijnen. Deze bottels zijn eetbaar en bevatten veel vitaminen maar de eetbare vruchtschil is bij deze soort wel erg dun. (foto: JaVa)

Viooltjes associeer je niet meteen met de duinen maar eerder met tuinen. Toch zijn ze er wel en ze bloeien met prachtige kleuren van april tot november. Interessant voor vlinderliefhebbers: het **Duinviooltje** is de waardplant voor de Kleine parelmoervlinder. (foto: waarnemingen.be)

Wantsen worden meestal als kevers gezien maar er zijn toch wel wat verschillen. Zo overlappen de vleugels elkaar en hebben wantsen steeds een (lange) steeksnuut die ze onder de kop en buik wegklappen als ze niet gebruikt wordt. Dit mooie insect werd genoemd naar de kleur van zijn poten en het werd dus **Roodpootschildwants**. (foto: cebe.be)

Zo krijg je een **Blauwvleugelsprinkhaan** natuurlijk nooit te zien en het zal de fotograaf heel wat uren en een specifieke opstelling gekost hebben om deze foto te kunnen maken. In de duinen vind je deze soort verrassend veel en je merkt ze meestal pas op als ze met een blauwe flits wegspringen. (foto: natuurfotografie.nl)

Planten uit de Amarantenfamilie, zoals dit **Smal vlieszaad** hebben meestal een onopvallende bloei. Om zijn zaden te verspreiden gebruikt deze soort het systeem "stepperoller": de plant droogt op, breekt tegen de bodem af en wordt door de wind voortgerold. (foto: waarnemingen.be)

We waren verrast toen we tijdens de wandeling op een Populier een grote bol **Maretak** ontdekten. We kennen de soort wel maar aan de kust hadden we ze nog nooit gezien. Deze plant trekt met zuigwortels water en voedingsstoffen uit zijn gastheer maar kan zelf zijn suikers aanmaken. (foto: waarnemingen.be)

"Aha" hoor ik je roepen... "die kennen we wel, dat is de Vuurwants... toch?" Nee, dat blijkt niet te kloppen want de vlekken zien er toch wat anders uit. Bij het opzoeken blijkt dat er veel van die zwart-rode wantsensoorten bestaan. Daar zitten hele mooie beestjes bij en deze is de **Kaneelglasvleugelwant**.
(foto: waarnemingen.be)

Wie het kleine niet eert... de bloemetjes van deze **Waterpunge** zijn zeer klein maar wel erg mooi. De soort houdt van natte voeten (lees wortels) en schuwt daarbij ook zouthoudende grond niet. Daarom kun je ze ook aan de kust wel vinden. Ze staat aangekruist als zeldzaam alhoewel dat misschien ook wel te maken heeft met haar afmetingen, daardoor wordt ze wellicht vaak over het hoofd gezien.
(foto: waarnemingen.be)

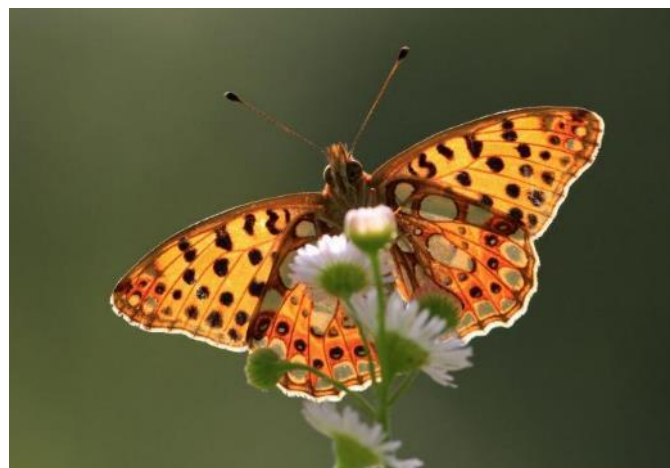
Je eerste indruk bij het zien van deze nachtvlinder was ongetwijfeld: "Hee, die lijkt wel heel erg sterk op een Luipaard". Nee, ik denk het niet maar de mensen die zich bezighouden met het bedenken van Nederlandse namen blijktbaar wel. Dus staat deze soort nu te boek als de **Luipaardlichtmot**, tja....
(foto: microlepidoptera.nl)

Ook zeldzaam en nog een stuk specialer is deze **Parnassia**. In de bloemkelk zie je gele "wimpers", dit zijn rijen kliertjes die met hun nectar insecten aantrekken. De echte meeldraden zijn wit en plooiën één per één eerst naar het midden en, na het verspreiden van het stuifmeel, terug naar buiten tussen de kroonbladeren in. (foto: JaVa)

Het was al een tijd geleden dat we een nieuwe dagvlindersoort konden noteren voor onze NVO-lijst. Maar hoera... tijdens deze wandeling niet één maar twee nieuwe soorten. Deze **Heivlinder** was maar kort te zien en liet zich ook niet vangen maar we zijn zeker van de determinatie. (foto: waarnemingen.be)

Het lukte beter met deze **Kleine parelmoervlinder** want die belandde wel in een loeppotje en we konden ze goed bekijken. Het mag gezegd zijn dat beide soorten door de namiddagploeg werden gevonden... chapeau... Nu ontbreekt enkel nog de Koninginnepage op onze lijst. (foto: waarnemingen.be)

Deze activiteit gemist??? Geen probleem!!!

Er staat al een nieuwe activiteit op het programma want op **zondag 11 september** wandelen we door het Provinciaal **Domein Raversijde**.

De info-mail valt op maandag 05 september in je mailbox.

Meer info over de eerstvolgende activiteiten vind je hieronder.

Vriendelijke groeten en tot binnenkort

Jan Vanhoutte

Wandelingen in de nabije toekomst :

Sinds begin 2017 organiseert **NVO** elke maand 2 natuuractiviteiten.

NVO staat voor **NatuurVrienden Oostende** en verenigt op een vrijblijvende manier mensen die samen van natuur willen genieten.

De 2^e zondag van elke maand verkennen we een stukje Oostendse natuur. De 4^e zondag van elke maand zoeken we het, carpool-gewijs, wat verderop. Op deze manier bezoeken we, over 3 jaar gespreid, **meer dan 60 verschillende locaties**.

ALLE activiteiten zijn steeds gratis.

Na elke activiteit wordt een verslagje doorgemailed naar alle deelnemers.

Enkele dagen voor de volgende activiteit wordt een klein info-mailtje verstuurd.

Er werd ook een site opgestart waarop alle verslagjes en wat extra info over NVO terug te vinden zijn.

<https://nvosite.com/>

Volgende NVO-activiteiten (steeds keuze tussen ochtend- en namiddagwandeling) :

- **zondag 11 september** : eindzomerwandeling in provinciedomein **Raversijde**
Start : 09u00 en 14u00 aan de kapel Sint-Rafaël te Raversijde / Duinenweg 87 / Oostende
- **zondag 25 september** : daguitstap naar **Zeeland**: Waterdunen en Nederlandse kant van het Zwin
Start : 08u30 op de carpoolparking tegenover het kerkhof / Stuiverstraat 424 / Oostende
- **zondag 09 oktober** : herfstwandeling in het **Stadsrandbos**
Start : 09u00 en 14u00 op de kruising van Gistelsesteenweg en Grintweg / Oostende
- **Zondag 23 oktober** : herfstwandeling rond de **Roksem-put**
Start : 08u30 en 13u30 op de carpoolparking tegenover het kerkhof / Stuiverstraat 424 / Oostende
- **zondag 13 november** : paddenstoelenwandeling in 't **Bosje**
Start : 09u00 en 14u00 aan de randparking thv de Velodroom / iependreef / Oostende
- **Zondag 27 november** : paddenstoelenwandeling in **Beisbroek** (Varsenare)
Start : 08u30 en 13u30 op de carpoolparking tegenover het kerkhof / Stuiverstraat 424 / Oostende

Weer of geen weer, er wordt **altijd** op de voorziene plaats en (stipt) op het voorziene uur gestart

Wie deze mails liever niet meer ontvangt kan zich uit de bestemmelingenlijst laten schrappen door een klein mailtje terug te sturen.

Je kunt me steeds bereiken via mail op jan.vanhoutte@proximus.be

(ook opmerkingen, vragen, verbeteringen, voorstellen... zijn steeds meer dan welkom via mail)

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : DiNo

Meteen vanaf het begin viel tijdens deze wandeling op dat er veel biotoop-gebonden planten te vinden waren. Linksboven beginnend en met de klok mee:

- **Kruipwilg** vind je vooral in en bij de vochtige duinpannes
- **Duindoorn** waarvan we ook de vitamine-C-rijke bessen hebben geproefd, puntje in je mond richten en dan "openpietsen"
- **Geel walstro** met hele kleine felgele bloemetjes
- **Dagkoekoeksbloem**, de roze zustersoort van de beter gekende Avondkoekoeksbloem
- **Bosrank**, onze inheemse clematis-soort die mooi bloeit (foto) en daarna decoratieve pluizenbollen maakt
- **Kleine ruit** met zijn groenblauwe bladeren, een typische soort voor de duinen

foto : MaCle

foto : NaGy

foto : NaGy

Struinen door de duinen met zalig zomerweer... ja dat zien NVO-ers wel zitten. Ondertussen benoemen we wat soorten (toch weer bijna 100) en daar zitten heel wat planten en dieren bij die we in de duinen rond Oostende niet te zien krijgen. De haven van Nieuwpoort vormt een soort barrière voor hun verdere verspreiding. Dus het was zeker een prima zet om deze locatie aan onze lijst toe te voegen.

foto : MaCle

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : WilDu

Nog steeds weinig vogels maar daar komt vanaf september ongetwijfeld verandering in. Voorlopig vullen we de fauna-pagina's dus nog met insecten en ander klein grut. Linksboven beginnend en daarna met de klok mee:

- **Groene rietcicades** kun je soms in grote hoeveelheden vinden nabij waterplassen of grachten.
- een **Icarusblauwtje** op **Grote kattenstaart**.
- de **Bloedrode heidelibel** heeft volledig zwarte poten, er loopt dus geen gele lijn in de lenterichting van de poot. De mannetjes zijn felrood, de vrouwtjes geel met zwarte vlekken. Allebei worden ze bij het ouder worden steeds grijzer berijpt.
- een **Dambordvlieg** (spec.) herken je aan het zwart-witte vlekkenpatroon op het achterlijf
- deze slakken zoeken het wat hogerop, het zijn **Zandslakken** met in hun midden ook één **Slanke duinhoren**.

foto : DiNo

foto : NaGy

foto : AlBu

Als gids kun je eens een infobord gebruiken, of wat afgeprinte info die je meegenomen hebt in de gidstas. Maar in feite wordt 95 % van de tijd gevuld met de vele vreemde vormen en soorten die je in de natuur kunt vinden. Het helpt vanzelfsprekend om vooraf één of meerdere keren op verkenning te trekken en alvast eens te kijken wat je in dat gebied kunt aantreffen. En het is natuurlijk geen exacte wetenschap, als amateurke mag je het gewoon ook eens niet weten of (wat steeds vaker gebeurt) merken dat de benodigde data even niet beschikbaar is in je bovenkamer. Vroeger zei men dan dat je meer vis moest eten... maar tijdens een wandeling is dat een vreemd zicht, toch?

foto : NaGy

foto : NaGy

foto : NaGy

foto : NaGy

foto : DiNo

foto : WilDu

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : DiNo

Nog een aantal planten die we onderweg te zien kregen. Linksboven beginnend en met de klok mee:

- **Reigersbek**, waarvan je bij ons enkele ondersoorten vindt.
- **Blauwe zeedistel** die vreemd genoeg geen distel en zelfs geen samengesteldbloemige is maar een schermbloemige.
- **Grote kattenstaart** die je vaak vindt in vochtige biotopen
- **Grote egelskop** houdt van nog meer vocht en staat dan ook meestal niet bij maar in het water.
- ook deze **Egelboterbloem** vind je meestal bij of in het water, je kunt ze herkennen aan de lijnvormige bladeren.
- we vonden overal veel **Watermunt** maar het Muntvlindertje (een dagactief nachtvlindertje) was er deze keer niet op te vinden

foto : DiNo

foto : NaGy

foto : NaGy

foto : NaGy

foto : NaGy

Na de specialekes van de duinen waren we benieuwd wat het bos zou opleveren. In feite dekt de term "bos" hier niet echt de lading want we vonden er ook heel wat grasvelden en ook overgangsstroken waar hogere kruiden en struiken mogen opschieten. Hier wordt duidelijk een gericht beheer toegepast en dat merkten we dan ook aan de hoge diversiteit aan soorten.

foto : NaGy

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : NaGy

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : DiNo

Niet altijd is er tijdens de wandeling veel tijd om foto's te maken maar vaak bereiken toch hele mooie exemplaren de NVO-redactie. Hier en daar wel een herhaling van de verslagfoto's hogerop maar die worden meestal van het internet geplukt. Linksboven beginnend en dan met de klok mee:

- de **Blauwvleugelsprinkhaan** die zich liet vangen en ook even kleur moest bekennen.
- De patronen op de vleugels van nachtvlinders zijn vaak erg mooi en ook soortspecifiek. Dit is de **Gewone bandspanner**
- de groep van de **Echte vliegen** (spec.) telt veel soorten die moeilijk te onderscheiden zijn, deze zit op **Heelblaadjes**.
- volledig zwarte poten dus we weten al dat dit een **Bloedrode heidelibel** is. Dit is een vrouwtje die normaal oranjegeel moet zijn maar bij het ouder worden kleuren ze donkerder en vormt zich een grijze sluier over het lichaam.
- één van de nieuwe NVO-ers, de **Roodpootschildwants**
- nieuwe TV-serie met als titel: "Grashoppers on the Moon"? Nee, het is Marc die even als uitkijkpost fungeert voor deze **Grote groene sabelsprinkhaan**.

foto : WilDu

foto : AlBu

Deze keer ook fotografische bewijzen van de activiteiten van de namiddagploeg. Niet alleen trotseerden ze verschroeide temperaturen, ze presteerden het ook om maar liefst twee nieuwe dagvlindersoorten te vinden... sterk. Bij deze wordt officieel toegegeven dat de motivatie, focus en natuurbekendheid bij beide ploegen gelijkwaardig is.

foto : WilDu

foto : AlBu

foto : AlBu

foto : DiNo

Een laatste pagina planten, linksboven beginnend en met de klok mee:

- Hoe zat dat ook weer met die ezel en die steen? Ik liet me weer eens overhalen om te proeven van een **Sleedoorn**-pruimpje en heb nu nog steeds het gevoel dat mijn bovenlip tegen mijn tandvlees plakt (die looistoffen weet je wel)
- Het was even zoeken maar in het grasveld vinden we **Duizendguldenkruid**.
- De duizendknoopfamilie vind ik heel lastig maar dat zou wel eens **Perzikkruid** kunnen zijn, met donkere vlekken op de bladeren
- Topper bij de planten tijdens deze wandeling was ongetwijfeld de **Parnassia**.
- de vele kleine bloemetjes van **Koninginnekruid**. (ook wel Leverkruid genoemd)
- een zinnetje waar elke West-Vlaamse gids thuis wat op kan oefenen:

"Kijk daar... een hele grote groep helemaal gele heelblaadjes"... succes ermee!

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : NaGy

foto : NaGy

foto : NaGy

foto : NaGy

Na een korte rit, en wat parkeeravonturen, streek de vrolijke bende neer in estaminet De Peerdevisscher. We waren duidelijk niet de enigen met dat idee want het was er 's morgens én 's namiddags erg druk. Maar we veroverden toch wat tafels waar we konden samenzitten en waar we, naar goede gewoonte, overgingen tot het bespreken van (en oplossingen zoeken voor) allerlei wereldproblemen. Het is dat er al een politieke partij is met een naam die ze duidelijk hebben afgekeken van NVO want anders...

foto : NaGy